

UCHWAŁA NR XVIII/155/2021

RADY POWIATU W ŻNINIE

z dnia 26 lutego 2021r.

***w sprawie uchwalenia Programu Oddziaływań Korekcyjno -
Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie
na lata 2021 - 2025***

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.¹⁾)

uchwala się, co następuje:

§1. Przyjmuje się Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2021-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Żninie i Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Józefa Błajet

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020r. poz. 956

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Poprzednio opracowany program obowiązywał do dnia 31.12.2020 r. Zachodzi więc konieczność przyjęcia do realizacji Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na kolejne lata 2021–2025.

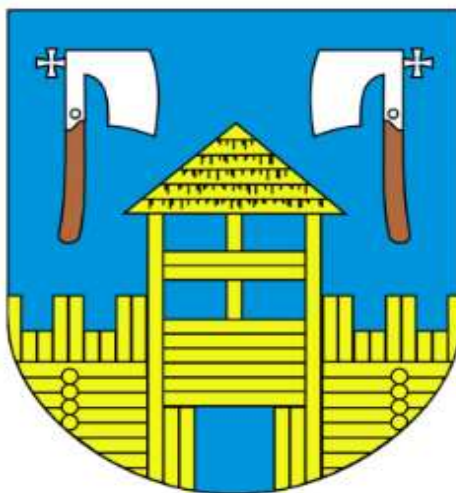
Celem strategicznym Programu jest wyeliminowanie zjawiska przemocy w rodzinach. Cel ten ma być zrealizowany poprzez zmianę postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

RK/WW

**Załącznik
do Uchwały Nr XVIII/155/2021
Rady Powiatu w Żninie
z dnia 26 lutego 2021r.**

**Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych
dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie
na lata 2021-2025**

Żnin, 2021 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
1. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE.....	5
2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	7
3. DIAGNOZA SPOŁECZNA.....	8
4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	13
5. CELE PROGRAMU.....	14
6. ZAWARTOŚĆ PROGRAMU I SPOSOBY JEGO REALIZACJI	14
7. ADRESACI PROGRAMU I WARUNKI UCZESTNICTWA.....	16
8. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU.....	17
9. ZAKŁADANE REZULTATY.....	18
10. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	19
11. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	19
12. BARIERY I ZAGROŻENIA DLA REALIZACJI PROGRAMU.	19

WSTĘP

Przemoc w środowisku rodzinnym od lat była i pozostaje jednym z podstawowych problemów społecznych naszego społeczeństwa. Patologie przemocy wystąpić mogą w każdym środowisku rodzinnym, bez względu na status finansowy, społeczny, zawodowy i niezależnie od poziomu wykształcenia.

Wynika to głównie ze specyfiki obecnych czasów szybko zachodzących zmian w każdym aspekcie życia człowieka. Rodzące się znienacka i postępujące w skutkach kryzysy, zawirowania polityczne, społeczne i gospodarcze, nieoczekiwane niekiedy skutki globalizacji i niepokoje kulturowe z niej wynikające, a ostatnio także światowa pandemia, której perspektywa zakończenia jest mglista, to tylko niektóre elementy składające się na podłoże dla rozwoju patologii w społeczeństwie i w rodzinach.

Bez wątplenia szukając przyczyn przemocy rodzinnej trzeba analizować takie zjawiska, jak ubóstwo i bezrobocie, nieraz niechęć do pracy, niskie zarobki, uzależnienia i szereg innych aspektów instytucjonalnych. Nie wolno w tych analizach zapomnieć o narastającym dysonansie międzypokoleniowym, który wynika głównie z kryzysu tożsamości młodego pokolenia, któremu trudno zdefiniować jeden podstawowy autorytet, osobę albo instytucję, której można zawsze zaufać i brać z niej przykład.

Dylematy o takiej silnej złożoności oraz wzajemnie się przenikające konflikty wewnętrzne, czy też międzyludzkie wkradają się niekiedy podstępnie do środowiska rodzinnego. Charakteryzująca się stabilizacją i wewnętrznym zrównoważeniem rodzina, poprzez jedno zdarzenie krytyczne może stać się środowiskiem patologicznym. Jeżeli wyrazem tego jest domowa przemoc, to już tylko krok do rozwoju innych zaburzeń i rozpadu podstawowej komórki społecznej.

Z przemocą i wszelką agresją w rodzinie trzeba walczyć, jak z chorobą. Najlepsza jest profilaktyka. Jednak gdy już wystąpi przemoc, konieczne jest podjęcie działań ukierunkowanych na sprawców i ochronę ofiar. Bardzo ważne jest zaangażowanie fachowców pracujących w instytucjach szeroko pojętej pomocy społecznej. Szczególne miejsce w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przypisuje się również powiatowym centrom pomocy rodzinie. W ramach opracowanych i realizowanych już programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych skierowanych

do osób stosujących przemoc w rodzinie, wykorzystywać można różne instrumenty prawne, finansowe i organizacyjne, ze szczególnym akcentem na edukację i profilaktykę.

W Powiecie Żnińskim w perspektywie lat 2015-2020 realizowano szereg zadań w tym zakresie i osiągnięto określone rezultaty. Konieczne jest zwiększenie w najbliższym czasie zasięgu oraz efektywności Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Żnińskim na lata 2021-2025, zwanego dalej PROGRAMEM. Jego fundamentem od strony strukturalnej i merytorycznej jest Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020.

Działania i szereg innych elementów przedmiotowego PROGRAMU znajduje swoje uzasadnienie w projektowanym Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żnińskim na lata 2021 – 2025.

Liczymy na to, że w najbliższej perspektywie na lata 2021-2025 uda się nam w sposób wymierny zmniejszyć lub chociażby zahamować wzrost zjawiska niszczenia rodzin przez przemoc domową w naszym powiecie. Wszystkim partnerom i uczestnikom niniejszego przedsięwzięcia z góry dziękujemy za zaangażowanie i wspólną pracę.

1. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z ustawową definicją przemocy w rodzinie zawartą w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493, z późn. zm.) oznacza to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc domowa rozpoznaje się według 4 podstawowych kryteriów:

1. **Nierównowagi sił**, czyli dysproporcji pomiędzy siłą fizyczną jednego członka rodziny w stosunku do pozostałych i wykorzystywanie tej przewagi;
2. **Naruszania godności i praw**, co oznacza, iż osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, wykazując zachowania takie jak poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie;
3. **Intencjonalności**, czyli działania osoby stosującej przemoc są celowe, cel najczęściej stanowi zdobycie kontroli nad innymi, czy też wymuszenie posłuszeństwa;
4. **Powodowania cierpienia i szkód**, gdyż stosowana przemoc powoduje szkody psychiczne i fizyczne.

Z perspektywy moralnej wszelka przemoc to krzywdzenie osoby słabszej odbierana społecznie jako zło, wymagające od sprawcy refleksji, naprawy szkód, poprawy zachowania albo zadośćuczynienia ofiarom.

Z perspektywy społecznej przemoc może oznaczać przyjęte w danej kulturze i społeczeństwie postawy i zachowania sprzyjające wywieraniu presji i fizycznego oporu albo agresji. Do przemocy sięgają niekiedy ruchy społeczne o zorganizowanej formie aby uzyskać oczekiwane zachowania władz lub większości społeczeństwa.

Przemoc może być: fizyczna albo psychiczna. W niektórych opracowaniach prawnych i socjologicznych mówi się oddzielnie o przemocy: fizycznej, psychicznej, seksualnej lub przez zaniedbanie (zwłaszcza wobec dzieci). Przemoc fizyczna

w tym także seksualna jest związana z uszkodzeniem ciała jako efektu użycia siły. Może polegać na: biciu, szarpaniu, popychaniu, kopaniu, wykręcaniu rąk itp.

Przemoc psychiczna to świadome oddziaływanie na dobrostan psychiczny drugiej osoby w kierunku jego umniejszenia. Dzieje się tak poprzez wpływanie na tok myślowy ofiary, sposób życia i postępowanie drugiego człowieka, bez jej wiedzy i przyzwolenia. Może to polegać na: wyzywaniu, poniżaniu, wyśmiewaniu, krytykowaniu, ciągłym niepokojeniu, grożeniu, szantażowaniu, izolowaniu, a nawet wmawianiu choroby psychicznej. Wobec dziecka może to być szczególnie wyrafinowane działanie zastępujące przemoc fizyczną w postaci: emocjonalnego odrzucenia, formułowania nadmiernych oczekiwań, deprecjonowania osiągnięć albo chorobliwej nadopiekuńczości.

W przypadku przemocy seksualnej chodzi o zachowania niechciane przez drugą osobę prowadzące do zaspokojenia potrzeb seksualnych agresora poprzez: wymuszanie współżycia seksualnego, jego nieakceptowanych form, gwałt, demonstrowanie zazdrości, wyśmiewanie ciała, krytykowanie zachowań seksualnych.

Przemoc może też mieć oblicze ekonomiczne. Ma wówczas za zadanie ograniczyć dostęp drugiej osoby do środków finansowych albo niezaspokajania podstawowych jej potrzeb materialnych. Do przemocy ekonomicznej w rodzinie zalicza się: okradanie innych członków rodziny, odbieranie im zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podejmowania pracy zarobkowej, a także zaciąganie kredytów bez wiedzy i woli małżonka.

Zaniedbanie jest specyficzną formą przemocy występującą w środowisku rodzinnym. W przypadku naruszenia obowiązku opieki nad bliskim, który tego potrzebuje mowa o zaniedbaniu. Może ono mieć także wymiar ekonomiczny i polegać na ograniczeniu dostępu do podstawowych dóbr dających możliwości zaspokojenia kluczowych potrzeb życiowych członka rodziny. Zaniedbanie to także odcięcie człowieka od higieny i opieki medycznej. Ofiarami są najczęściej osoby starsze, niepełnosprawne i dzieci.

Sprawcy przemocy domowej, w jej rozmaitej formie to najczęściej osoby, które w przeszłości, w swoim rodzinnym domu zaznali podobnych krzywd i przemoc niejako odziedziczyli. Nie jest to jednak usprawiedliwienie ich patologicznego zachowania. W kierunku tej grupy osób trzeba jednak prowadzić działania edukacyjne i profilaktyczne. Taka jest najogólniejsza istota przedmiotowego PROGRAMU.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych określają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ;
- 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjnoedukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne;
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- 6) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020;
- 7) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – przyjęty Uchwałą Nr 24/899/13 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 czerwca 2013 roku.

3. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Bezblędna diagnoza społeczna zjawiska przemocy w rodzinie zasadniczo nie jest możliwa. Ujawnienie rzeczywistej sytuacji w rodzinach jest często blokowane, gdyż przemoc traktuje się jak „temat tabu”. Jeżeli już zostaje obnażony problem patologii zgłoszeniem aktu przemocy, to profilaktyka jest mniej skuteczna. Wciąż notuje się w Powiecie Żnińskim znaczące liczby wszczynanych procedur „Niebieskiej Karty”. Zebrane od poszczególnych samorządów lokalnych dane na ten temat za lata 2018 i 2019 zebrano w tabeli 1.

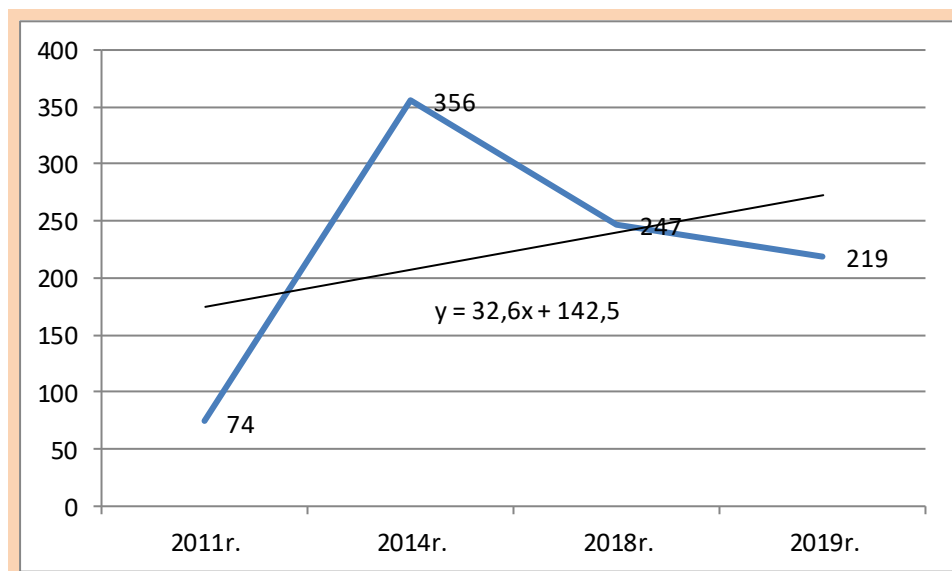
**Tabela 1. Założone Niebieskie Karty w rodzinach z Powiatu Żnińskiego
w latach 2018 i 2019**

Gmina	lata:	
	2018r.	2019r.
Żnin	58	66
Barcin	72	51
Janowiec Wlkp.	38	33
Łabiszyn	52	35
Rogowo	16	23
Gąsawa	11	11
Razem	247	219

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z Powiatu Żnińskiego

Dane statystyczne wskazują, że bezwzględna liczba wydawanych Niebieskich Kart w ostatnich latach obniżała się. Jednakże analizując zebrany materiał badawczy z lat 2011-2019 z określeniem wieloletniej linii trendu (Wykres 1) nie trudno zauważyć, że przeważa systematyczne narastanie problemu przemocy w rodzinach Powiatu Żnińskiego. Jest to bardzo istotna informacja, która stanowi uzasadnienie dla potrzeby wzmocnienia działań zaradczych i przeznaczania na ten cel większych środków finansowych.

Wykres 1. Liczba wydanych Niebieskich Kart w Powiecie Żnińskim w latach 2011-2019 wraz z linią trendu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z powiatu żnińskiego

W tabeli 2 podano dane na temat liczby rodzin, w których podejrzewany jest problem przemocy domowej. Pomimo pewnego obniżenia się tej liczby nadal jest to problem dotyczący wielu mieszkańców Powiatu Żnińskiego.

Tabela 2. Rodziny, w których istnieje podejrzenie istnienia przemocy domowej

Gmina	Lata:	
	2018r.	2019r.
Żnin	42	40
Barcin	76	60
Janowiec Wlkp.	-	-
Łabiszyn	39	24
Rogowo	-	-
Gąsawa	3	2
Razem	160	126

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z Powiatu Żnińskiego

W tabeli 3 zamieszczono informacje o liczbie i strukturze sprawców przemocy domowej i ich ofiarach.

Tabela 3. Struktura sprawców i ofiar przemocy domowej w rodzinach powiatu żnińskiego w latach 2018 i 2019

Gmina	Sprawcy przemocy domowej			Ofiary przemocy domowej			
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2018 r.							
Żnin	58	4	54	65	52	9	4
Barcin	72	2	70	72	63	5	4
Janowiec Wlkp.	-	-	-	36	33	2	1
Łabiszyn	41	4	37	48	35	6	7
Rogowo	16	15	1	52	51	1	0
Gąsawa	7	0	7	12	7	1	4
Razem	194	25	169	285	241	24	20
2019r.							
Żnin	66	7	59	77	56	10	11
Barcin	51	1	50	51	41	2	8
Janowiec Wlkp.	-	-	-	34	31	2	1
Łabiszyn	24	1	23	35	31	3	1
Rogowo	23	21	2	23	18	2	3
Gąsawa	8	2	6	10	5	3	2
Razem	172	32	140	230	182	22	26

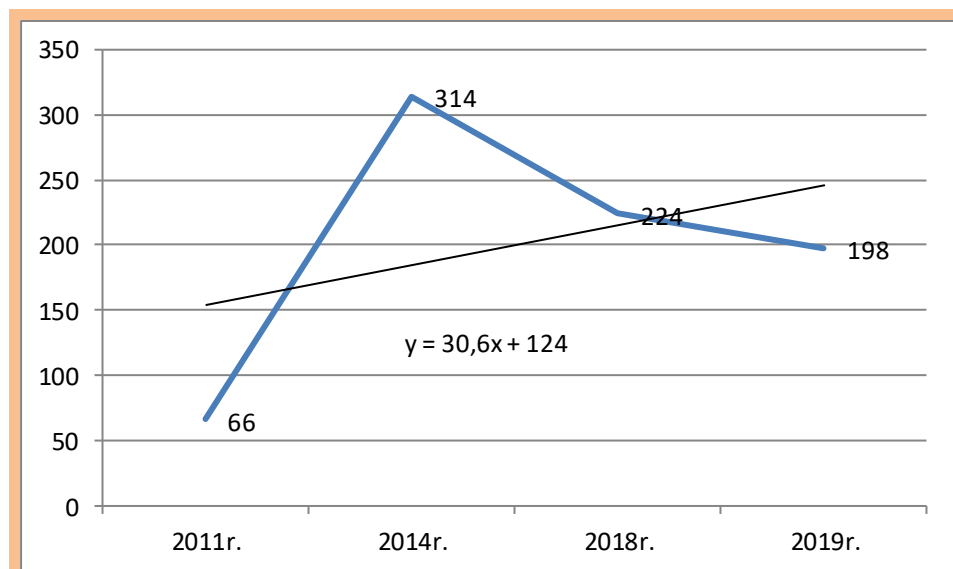
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z Powiatu Żnińskiego

Sprawcami przemocy domowej są zazwyczaj mężczyźni. Jednak odnotowuje się coraz liczniejsze przypadki, gdy agresorem jest kobieta. Ofiarami oprócz dzieci są zazwyczaj ich matki. Zdarzają się także przypadki agresji kobiet wobec mężczyzn. W roku 2018 takie zdarzenia były notowane częściej aniżeli przemoc wobec dziecka.

Badaniu poddano także liczbę przeprowadzonych interwencji policji w związku z przemocą domową na terenie powiatu żnińskiego. Pomimo tego, że w ostatnim czasie

interwencji było nieco mniej, to jednak nadal należy uznać, że trend dodatni uzasadnia ukierunkowanie działań instytucjonalnych na edukację sprawców przemocy w rodzinie i szeroką profilaktykę (Wykres 2).

Wykres 2. Liczba interwencji policyjnych związanych z przemocą domową w powiecie żnińskim w latach 2011-2019 wraz z linią trendu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z Powiatu Żnińskiego

Poniżej w tabelach zaprezentowano materiał statystyczny dotyczący innych elementów kształtujących obraz problemu przemocy domowej w Powiecie Żnińskim i poszczególnych jego gminach.

Tabela 4 . Sprawcy przemocy domowej aresztowani przez policję

Gmina	Lata:	
	2018r.	2019r.
Żnin	18	37
Barcin	6	16
Janowiec Wlkp.	31	25
Łabiszyn	18	14
Rogowo	4	5
Gąsawa	0	0
Razem	77	97

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z Powiatu Żnińskiego

W latach 2018 i 2019 ogólna liczba zatrzymań sprawców przemocy wzrosła (Tabela 4).

W tym samym czasie odnotowano pewne zmniejszenie się liczby sprawców przemocy domowej, którzy byli pod wpływem alkoholu i zostali z tego powodu umieszczeni w izbie wytrzeźwień (Tabela 5). Brak danych z Gminy Gąsawa nie ma wpływu na omawiany trend.

Tabela 5. Sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu oraz umieszczeni w izbie wytrzeźwień

Gmina	Lata:			
	2018r.	2019r.	2018r.	2019r.
	Nietrzeźwi sprawcy		Umieszczeni w izbie wytrzeźwień	
Żnin	22	24	15	20
Barcin	60	47	6	21
Janowiec Wlkp.	31	33	-	-
Łabiszyn	18	14	18	14
Rogowo	11	17	-	-
Gąsawa	5	5	-	-
Razem	147	140	39	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z Powiatu Żnińskiego

Nadal podstawowym źródłem przemocy domowej jest więc uzależnienie od alkoholu. Potwierdzają to zarówno dane z tabeli 5, jak też informacje co do liczby wniosków do Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w latach 2018 i 2019 (tabela 6).

**Tabela 6. Wnioski do GKRPA w związku z podejrzeniem nadużywania
alkoholu w rodzinie**

Gmina	Lata:	
	2018r.	2019r.
Żnin	52	55
Barcin	64	47
Janowiec Wlkp.	28	39
Łabiszyn	25	17
Rogowo	2	5
Gąsawa	4	3
Razem	175	166

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od GOPS/MOPS z Powiatu Żnińskiego

Reasumując podstawowe elementy diagnozy społecznej w zakresie problematyki przemocy w środowisku rodzinnym na terenie powiatu żnińskiego, należało raz jeszcze podkreślić, że tego typu patologie nadal stanowią obszar koniecznych interwencji organów pomocy społecznej, w tym PCPR w Żninie. Zatem opracowanie kolejnego PROGRAMU jest uzasadnione nie tylko obowiązkiem samorządu wobec przepisów prawa ale również faktycznymi potrzebami społeczności lokalnej.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- 1) Fundamentalnym założeniem i zarazem naczelnym celem PROGRAMU i wszystkich planowanych w nim działań korekcyjno-edukacyjnych i profilaktyki, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, jest uzyskanie bezpieczeństwa ofiar przemocy domowej.
- 2) Osiągnięcie pożądanego stanu bezpieczeństwa w rodzinach wymaga realizacji działań wywołujących konstruktywne zmiany w zachowaniach, postawach i przekonaniach sprawcy przemocy w rodzinie i wzbudzenie u niego poczucia odpowiedzialności za własne czyny.
- 3) Realizatorzy programu winni zapewniać wysokie standardy w obszarze zasad moralno-etycznych, a także posiadać odpowiednie zasoby wiedzy

z zakresu przemocy w rodzinie, oparte na znajomości aktualnych wyników badań w tym zakresie.

- 4) Zajęcia dla sprawców przemocy domowej będą rozdzielone przestrzennie od programów ukierunkowanych na pomoc ofiarom przemocy rodzinnej.
- 5) PROGRAM stanowić będzie integralną część szerszego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie.

5. CELE PROGRAMU

Celem głównym PROGRAMU jest:

wyeliminowanie zjawiska przemocy w rodzinach z terenu powiatu znińskiego

Cele szczegółowe:

- 1) Powstrzymanie stosowania przemocy przez sprawcę.
- 2) Zmiana u sprawców przemocy domowej zachowań agresywnych na konstruktywne, z poszanowaniem praw i uczuć innych.
- 3) Zdobycie przez nich informacji oraz umiejętności rozpoznawania mechanizmów podtrzymujących zachowania o charakterze przemocy.
- 4) Nabycie przez sprawców umiejętności reagowania bez przemocy w sytuacjach konfliktowych i stresujących.
- 5) Ukształtowanie u sprawców przemocy domowej umiejętności wychowawczych w relacji z dzieckiem, z odrzuceniem przemocy w jakiegokolwiek formie.
- 6) Uzyskanie przez uczestników informacji o możliwości korzystania z działań pomocowych, interwencyjnych, prawnych, psychologicznych itp.
- 7) Opracowanie przez każdego z uczestników własnego planu bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożonych użyciem przemocy.

6. ZAWARTOŚĆ PROGRAMU I SPOSOBY JEGO REALIZACJI

Merytoryczna zawartość PROGRAMU obejmuje:

- 1) Treści edukacyjne w zakresie informacji dotyczących dynamiki, etiologii i procesu powstawania wzorców zachowań z użyciem przemocy;

- 2) Metodykę pracy nad zmianami behawioralno-poznawczymi, umożliwiającą dokonanie zmiany dotychczasowego sposobu myślenia i zachowań w relacji z osobami bliskimi, uwzględniającą szacunek i życzliwość wobec bliskich;
- 3) Rozpoznawanie i zmianę systemu przekonań i postaw osobistych sprawców przemocy domowej, poprzez obserwowanie i refleksję w zakresie osobistego systemu przekonań, postaw i nastawień, wzmacniających stosowanie przez nich przemocy.
- 4) Promowanie zachowań alternatywnych dla przemocy oraz postaw i systemów wartości pomagających w utrwaleniu zachowania bez przemocy.

Metody stosowane w PROGRAMIE:

- 1) PROGRAM prowadzony będzie w małych grupach uczestników oraz indywidualnie.
- 2) Zajęcia będą trwały minimum 60 godzin, przy czym przerwa pomiędzy kolejnymi zajęciami nie przekroczy 1 tygodnia.
- 3) Dokonana zostanie indywidualna diagnoza w zakresie sytuacji życiowej uczestnika i specyfiki stosowanej przez niego przemocy w środowisku domowym.
- 4) Treści edukacyjne zostaną dobrane z uwzględnieniem celów PROGRAMU i możliwości percepcji ze strony uczestników oraz ich potrzeb.
- 5) Przeważać będą zajęcia aktywizujące, głównie w postaci otwartej dyskusji na podstawie własnych doświadczeń życiowych.
- 6) Podjęte zostaną działania, ukierunkowane na wypracowaniu u uczestników zdolności rozpoznawania źródeł zachowań przemocowych na bazie własnych doświadczeń.
- 7) Prowadzona będzie praca w kierunku umiejętności korygowania postaw agresywnych ku wolnym od przemocy, w tym obejmująca zmiany przekonań.
- 8) Ćwiczenia będą obejmowały obszar konstruktywnych form myślenia oraz reagowania w grupie.
- 9) Planuje się realizację PROGRAMU etapami:
Etap I – spotkania indywidualne dla uczestników w celu diagnostyki i przekazania informacji o celach działań oraz sposobach ich realizacji.
Etap II – spotkania grupowe wg ustalonych wcześniej bloków tematycznych i konspektów zajęć edukacyjnych.

7. ADRESACI PROGRAMU I WARUNKI UCZESTNICTWA

Adresami programu są osoby stosujące przemoc w rodzinie:

- samodzielnie zgłaszające się do udziału w PROGRAMIE;
- zobowiązane przez sąd do udziału w zajęciach, wobec których sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary i zobowiązał je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- zmotywowane przez członków zespołów interdyscyplinarnych bez formalnego obowiązku udziału w programie;
- skazane za czyny z użyciem przemocy w rodzinie, odbywający karę pozbawienia wolności w zakładach karnych;
- wskazane przez inne instytucje, organy lub organizacje.

Do uczestnictwa nie będą przyjmowane osoby:

- z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, szczególnie z zaburzeniami osobowości pogranicznej;
- chore psychicznie;
- uzależnione od alkoholu lub narkotyków, jeżeli nie uczestniczyły albo nie uczestniczą w terapii uzależnień.

Ustalenie uprawnień do uczestnictwa w PROGRAMIE nastąpi na etapie diagnozowania indywidualnego (I Etap).

Każdy uczestnik poddany będzie diagnostyce, obejmujące ustalenie:

- czy jest sprawcą przemocy domowej;
- okoliczności zgłoszenia do programu;
- formy i okoliczności stosowania przez niego przemocy rodzinnej;
- aktualnej sytuacji rodzinnej;
- cech osobistych ważnych z perspektywy pracy edukacyjno-korekcyjnej.

W sytuacji dopuszczenia kandydata do uczestnictwa, zostanie z nim podpisany indywidualny kontrakt, który zawierał będzie przede wszystkim:

- uznanie osobistej odpowiedzialności za stosowanie przemocy domowej;
- zobowiązanie do systematycznego uczestnictwa w zajęciach i przewidywane sankcje z tytułu absencji;
- zobowiązanie do wstrzymania się od stosowania przemocy domowej;

- zobowiązanie do wstrzymania się od picia alkoholu i/lub używania substancji psychotropowych;
- zobowiązanie do właściwego zachowania się podczas zajęć.

W kontrakcie zapisane zostaną także informacje o monitorowaniu sytuacji w rodzinie uczestnika, pod kątem przemocy domowej.

Kontrakt zawierał będzie zobowiązanie stron do zachowania tajemnicy uczestnictwa w PROGRAMIE.

Wobec osób, których uczestnictwo w PROGRAMIE związane jest z decyzją instytucji stosować się będzie powiadamianie organów kierujących na zajęcia o fakcie rozpoczęcia, frekwencji i zakończenia realizacji zawartych kontraktów.

8. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

- 1) Realizatorem Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie będzie Powiat Żniński, w imieniu którego działało będzie w tym zakresie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie (PCPR).
- 2) PROGRAM będzie obowiązkowo realizowany z udziałem i przy współpracy podmiotów zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy rodzinie. Współdziałanie polegać będzie na udostępnianiu informacji oraz kierowaniu kandydatów na uczestników.
- 3) Partnerami PCPR w Żninie będą zatem:
 - ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu żnińskiego;
 - sądy;
 - kuratorzy zawodowi i społeczni;
 - prokuratura;
 - policja;
 - organy samorządowe;
 - rodziny uczestników programu.
- 4) PCPR sprawował będzie nadzór nad realizacją PROGRAMU pod kątem osiągnięcia założonych celów i rezultatów, prowadzenia zajęć i innych działań

zgodnie z przyjętym harmonogramem. Do zadań PCPR należało będzie także systematyczne monitorowanie programu oraz obsługa finansowa.

- 5) Kontrolę realizacji PROGRAMU sprawował będzie Wojewódzki Koordynator Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 6) Osoby realizujące zajęcia będą legitymowały się odpowiednimi kwalifikacjami, kompetencjami i doświadczeniem zawodowym w zakresie psychologii, edukacji i resocjalizacji.
- 7) Uprawnienia do prowadzenia zajęć będą weryfikowane na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259).
- 8) PROGRAM będzie realizowany w oparciu o zasoby lokalowe PCPR w Żninie.

9. ZAKŁADANE REZULTATY

Zakłada się uzyskanie następujących rezultatów PROGRAMU w postaci nabycia przez uczestników wiedzy i umiejętności z zakresu:

- istoty zjawiska przemocy, w tym przemocy domowej;
- świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich;
- rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych zwiastujących możliwość pojawienia się przemocy;
- opracowania „planu bezpieczeństwa”, zapobiegającego użyciu przemocy w rodzinie;
- partnerskiego układania stosunków w rodzinie;
- umiejętności odbierania pomocy od innych;
- umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.

10. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Działania w PROGRAMIE będą systematycznie monitorowane, kontrolowane i ewaluowane.

Monitoring obejmował będzie:

- przestrzeganie założeń programowych;
- postępy w osiągnięciu zaprogramowanych celów;
- osiągnięcie przewidzianych rezultatów, w szczególności zachowania przemocowe uczestników w trakcie PROGRAMU oraz do 3 lat po jego zakończeniu.

Instytucjami monitorującymi i prowadzącymi ewaluację będą:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie;
- instytucje partnerskie prowadzące działania w ramach PROJEKTU.

Ewaluacja będzie przeprowadzona w celu uzyskania informacji o:

- liczbie uczestników, którzy rozpoczęli zajęcia i je ukończyli zgodnie z planem;
- odnotowanych zmianach zachowań, zatrzymania przemocy w rodzinie;
- skorzystaniu przez uczestników z zaproponowanych na zajęciach rozwiązań zmierzających do eliminacji przemocy domowej;
- jakości prowadzonych spotkań i ich odbiorze ze strony uczestników.

11. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania PROGRAMU będzie dotacja z budżetu państwa uzyskana na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

12. ZAGROŻENIA DLA REALIZACJI PROGRAMU

Do ryzyk mogących zakłócić PROGRAM należą:

- 1) Potencjalny brak środków finansowych i rzeczowych na jego realizację;
- 2) Brak zainteresowania ze strony adresatów PROGRAMU;
- 3) Brak aktywności społeczeństwa w walce z przemocą domową;

- 4) Zakorzenie w społeczności lokalnej szkodliwe stereotypy, uprzedzenia i fałszywe przekonania na temat przemocy w rodzinie;
- 5) Brak wiary w skuteczność instytucji lokalnych;
- 6) Uzależnienia;
- 7) Niechęć uczestników do kontynuowania zajęć.